

Mese a telekről és egy zongoráról

Volt egyszer két testvér, Sarolta és Ilona, akik nagyon szerették egymást. Szépek voltak és okosak, festőművész apjuk gondosan kitaníttatta őket. Sarolta az egyetem bölcsészettudományi karán magyar és német irodalmat tanult, Ilona pedig rajztanár lett a képzőművészeti akadémián. Sajnos apjuk férjhez adni már nem tudta őket, korai halála megakadályozta, hogy lássa boldogságukat. Sarolta, aki egy évvel volt idősebb Ilonánál, egy református paphoz ment feleségül. Ilona – özvegyen maradt anyja rosszallását kivéve – a bohém férfiakról híres rajzfőiskolán ismerkedett össze egy felsőbb évfolyambeli társával. Megházasodva mindketten messzire futottak a szülői háztól, s fiatalon, háború és más viszontagságok közepette kezdték nehéz, önálló életüket. Végül Sarolta a fővárosban, Ilona pedig egy nyugati kisvárosban telepedett le férjével és gyerekeikkel.

Az 1920-as években, a gazdasági válság következtében több nagybirtokos, korábbi gazdag befektető vagyona eladására kényszerült. Így járt az a szombathelyi ügyvéd is, aki a Balaton délnyugati partján nem sokkal a tartós századfordulós szárazság és a vasútépítés után vett földeket azzal a szándékkal, hogy majd gazdálkodik rajtuk. A Természet még a gazdasági válságra is rátett: a termékenynek ígérkező, a Balaton által korábban folyamatosan öntözött földek gyorsan kiszáradtak, puszta homokdombbá sivárodtak. A homoktalajt erdei fenyő telepítésével sikerült ugyan megkötni, de a terület nem kerülhette el, hogy a tönk szélére jutott tulajdonosa felparcellázza és üdülőtelekként árulni kezdje. De kinek kell üdülőtelek egy üres, szinte lakatlan tóparton, civilizáció és kultúra nélkül, ráadásul egy hatalmas, ingoványos, mindenféle vadakat és betegségeket hordozó mocsár – a Nagyberék – mellett! A kedvezőbb fekvésű, beépítésre alkalmas házhelyek a vasút és a tópart között hamarosan mégis elkelték, és a nyárra ide költöző üdülők – felfedezve a Balaton gyógyító erejű vizének és klímájának jótékony hatását – gyorsan népszerűsítették a vidéket. Sarolta és Ilona édesanyja özvegyi nyugdíjából – Ilona szombathelyi ismeretségét kihasználva – az utolsók között, 1929-ben vett meg lányai számára egy nagyobbacska darabot a

parttól nem túl távoli telkek sorából. Nemsokára nyaralót is építettek rá; bár ezt inkább már csak Ilona szervezte, mert Sarolta közben egy másik nagy építési vállalkozásba kezdett: önálló, nagy családi házat terveztetett Budapesten. Ő maga aztán sose utazott le a Balatonra üdülni, a nyarai mással teltek, család, gyerekek, munka, kötelesség... Ilona azonban, szabad művész lelkületétől jobban vezérelve (és talán a kisebb távolság miatt is...) szívesen időzött a Balaton-parti kis házban, amely fedett teraszával, a faragott oszlopokkal és korláttal, a sárga-zöld festéssel tökéletesen illeszkedett a korabeli balatoni nyaralók sorába. A házat öreg fenyőfák, bokrok vették körül, amelyek sejtelmesen suttogó lombjai között fülemülék, poszáták, fülesbaglyok fészkeltek. A közeli Balaton-part

kanyargós volt, csendes öblök, nádasok tagolták, a víz hosszan kifutott a lankás, homokos partra, hogy lerakja a törmelékét. A forró nyári napokon szinte kézzel fogható közelségben voltak a túlparti vulkánhegyek, a Badacsony, a Gulács, a szigligeti vár. A víz fölött remegett a meleg levegő, a naplementék csodás aranyhídjai pedig minden estét szó szerint bearanyoztak. Nemcsak Ilona, hanem író férje és gyermekei is megszerették a villát, valószínűleg nem egy könyv, akvarell és más műalkotás ötlete született az üdítő menedékhelyen. A szomszédos telek, Saroltáé, azonban üresen állt, lassan benőtte a növényzet, s még a bekerítését is Ilona intézte. Sarolta nem vágyott a „szünyogosba”, s gyermekeivel sem ismertette meg a Balaton szépségét. A tulajdon azonban megvolt, s vala-

mit kezdeni is kellett vele. Az 50-es évek vége felé eljött az idő, hogy gondoljanak arra is, mit örökölnék majd a „gyerekek”. Addigra Saroltaék két fia és két lánya is már mind családot alapítottak, a legfiatalabb unoka is megszületett már. Sarolta fiatalabbik lánya, Piroska, unokatestvérével, Ilona Gyula nevű fiával már több nyarat is töltött a Balatonnál, igaz, főleg Tihanyban. Piroska kedvelte a vizet, a napsütést, a természetet, és a tó környezetét körüllegző csodálatos fuvalatok a szabadság, a fiatalság érzését keltették benne. Örömmel gondolt tehát a „szúnyogos telekre”, és álmódzott arról, hogy egyszer majd saját kis nyaralójában töltheti ott gyermekeivel a meleg hónapokat.

Nővére, Sári, gyakorlatiasabb, anyagiasabb természetű volt, már túl volt házassága megromlásán, a váláson, s két kamaszodó lányát önálló kerelessel tartotta el a szülői házban. Szerette a művészeteket, az irodalmat, a zenét. Zongorázni is tanult, már 10 éves korában kapott egy értékes Keresztély (Bösendorfer) zongorát, amin sokat gyakorolt. A döntés lehetősége az örökségre tehát adva volt: Sárié a zongora, Piri pedig kapja a haszontalannak tűnő balatoni telket! A két „vagyontárgy” értéke akkori mércével mérve egyforma volt: a telket – minden hozzá tartozó, fürdőzési és horgászási jogokkal együtt – 10 000 forintra becsülték, s körülbelül ennyibe került korábban a zongora is Sárinak. A két lány elégedett volt – ahogy legalábbis ez Piriéről feljegyeztetett a telek 1958. május 27-én, Dr. Balázs Rudolf ügyvédi irodájában, Csurgón megkötött ajándékozási szerződésében: „nevezett megajándékozott az 1. pontban körülírt ingatlant édesanyjától hálás köszönettel elfogadja”. Hasonlóképpen Sári is boldog volt a zongorával, amelyen utána évtizedeken át játszott vasárnaponként néhány órácskát.

A fenyvesi telekre 1965-ben Piriék – a sógornő segítségével – nyaralót is építettek, s ezután negyven évig minden nyáron majd két hónapot töltött itt a család, a gyermekeknek, később az unokáknak is átadva a magyar tenger szeretetét. A szomszédos telken Ilona leszármazottai is boldogan nyaralnak, s a két testvér 80 évvel ezelőtti elhatározása immár generációk óta jelent fontos kapcsot a családok között, egyúttal pihenést és felüdülést mindenki számára.

Korsós Zoltán

Segítő szentet is faragtak Fenyvesnek

Szombathelytől Csetfalváig (Kárpátalja) 14 fafaragó alkotó munkáját kísérheték figyelemmel az érdeklődők az egykori balatonfenyvesi kertmozi területén július elején.

Második alkalommal került sor az egyhetes nemzetközi faragó-táborra, melynek előző évi munkáiból egy szoborpark is létesült a Fenyvesi utca elején, ahol a millennium évében avatta Balatonfenyves Földi Tibor fafaragó munkáját a Géza nagyfejedelemnek emléket állító szobrot.

Tavaly Tapolcai Sándor helyi népművész faragó kezdeményezésére szerveződött az első faragó tábor, melyen egy összeszokott csapatnak köszönhetően hét köztéri alkotás készült. A Dózsa téren található Dózsa relief valamint a csatorna melletti téren felállított Koppány szobron kívül a többi – egykori honfoglaló vezéreinket ábrázoló alkotás- a szoborparkban került elhelyezésre.

Idén a július 5–10-ig tartó tábor ideje alatt elkészültek az emlékpark (szoborpark), és a Tátika utcai temető kapui, Taksony és Töhötöm vezérek, valamint az utasok védőszentjének Szent Kristófnak a szobra. Készült egy Szűz Mária relief, melyet a Templom téren és egy Szent Istvánt ábrázoló alkotás ami pedig a községháza előtti téren kerül elhelyezésre. A jövő évre egy székely kapu megfaragása is szerepel a tervekben, melyhez testvértelepüléséről is vár faragót Balatonfenyves.

Fent a kereszt!

Többször is hírt adtunk már arról, hogy egyházközségünk nagy vállalkozásba fogott. Sokak segítségét kérve és élvezve arra az elhatározásra jutott plébánosunk, hogy tornyot emel a Fenyves nyugati végénél fekvő Mária-templom épületéhez. Most, július 20-án fel került már a kereszt Isten megújuló házára. Az összefogás részeként egy (anonimitást kérő) jószívú család adományaként. Köszönjük!

